

Nr 77.

Av fröken **Wetterström**, om viss översyn av 1947 års allmänna familjepensionsreglemente.

Frågan om familjepension till efterlevande make regleras i § 16 mom. 2 av 1947 års allmänna familjepensionsreglemente, som har följande lydelse:

»Innehar efterlevande till den, å vilken detta reglemente äger tillämpning, med tjänstepensionsrätt förenad anställning, eller åtnjuter han antingen tjänstepension eller tjänstelivränta eller ock familjepension eller familjelivränta enligt detta reglemente eller andra familjepensionsbestämmelser såsom anhörig till annan anställningshavare, skall pensions- eller livränteförmån, som utgår enligt detta reglemente, där ej Kungl. Maj:t i särskilt fall annorlunda förordnar, minskas med en fjärdedel, dock högst med belopp av den förmån, som föranleder minskningen.»

På grund av denna bestämmelse kommer efterlevande make till stats-tjänstemän att få lägre familjepension i de fall han själv är statsanställd än om han är privatanställd.

Några rimliga skäl till en sådan ordning synes mig icke föreligga.

Tjänste- och familjepensionerna ingår numera i löneförmånerna för de statsanställda och betraktas som intjänade under den anställdes tjänstetid. Redan i pensionslagstiftningen 1935 erkändes uttryckligen, att tjänste- och familjepensionerna vore att betrakta som en uppskjuten löneförmån, som befattningshavaren intjänat med eget arbete. När därför en efterlevande make erhåller familjepension, är denna inte att betrakta som ett understöd utan som en rättighet.

Frågan har varit föremål för prövning vid 1949 och 1950 års riksdagar. I sitt utlåtande över 1949 års motion anförde bankoutskottet, att utskottet hyste den uppfattningen att tillämpningen av § 16 mom. 2 i 1947 års allmänna pensionsreglemente kunde vara ägnad att i vissa fall leda till obilliga resultat. Det syntes därför kunna förtjäna övervägas, huruvida bestämmelsen — rörande vars berättigande delade meningar kommit till uttryck vid dess införande år 1941 — borde bibehållas i nuvarande utformning. Utskottet var dock icke berett att enbart på grundval av motionen tillstyrka upphävande eller ändring av bestämmelsen i fråga. Spörsmålet härom borde först underkastas en utredning, lämpligen i samband med den allmänna revisionen av de statliga pensionsreglementena.

Icke heller statsutskottet, som hade att behandla denna fråga 1950, ville tillstyrka detta år väckta motioner (I: 85 och II: 107), i vilka hemställdes om en sådan översyn av § 16 mom. 2 i 1947 års allmänna familjepensionsreglemente att efterlevande make komme att tillförsäkras en i sin helhet

oantastbar änke- eller änklingspension. Som motivering anfördes att enligt vad utskottet inhämtat en utredning »omedelbart» skulle igångsättas.

Följande år tillsattes 1951 års pensionsutredning. Såvitt framgår av civilministerns direktiv till kommittén har utredningen icke speciell uppgift att behandla förevarande fråga.

För min del anser jag det vara lämpligt att utredningens uppdrag utsträcker till att avse även frågan om storleken av änke- eller änklingspension i de fall den efterlevande maken är statsanställd.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om en sådan översyn av 1947 års allmänna familjepensionsreglemente § 16 mom. 2, att efterlevande make tillförsäkras en i sin helhet oantastbar änke- eller änklingspension.

Stockholm den 20 januari 1954.

Karin Wetterström.